

ÚTMUTATÓ A MOZGÁS- ÉS TÁNCTERÁPIÁS SZAKEMBER 4 FÉLÉVES MÓDSZER-SPECIFIKUS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉST LEZÁRÓ PORTFÓLIÓ ELKÉSZÍTÉSÉHEZ

Bevezetés

A mozgás- és táncterápiás szakember képzés folyamatát a képzésben részt vevő hallgató portfólió készítésével foglalja össze, majd zárja le. A portfólió elkészítése az ebben az útmutatóban szereplő szempontok figyelembevételével, a hallgató folyamatos és aktív tervezésével, munkájával készíthető el. A szó eredeti jelentése szerint „dokumentum dosszié”

(Falus és Kimmel, 2009)¹. Azoknak a dokumentumoknak a gyűjteménye, amelyek révén készítője bemutathatja hozzáállását, megszerzett tudását, szakmai fejlődését egy adott területen. Lehetővé teszi, hogy egyéni fejlődési útját dokumentálja (Schüttler, 2004)², és saját teljesítményére, valamint az arra kapott értékelésre reflektáljon is.

A portfólió célja

A portfólió elkészítésének célja a kialakuló tudás elmélyítése, a nézetek, attitűd változásának, fejlődésének nyomon követő bemutatása. További cél annak igazolása, hogy a hallgató képes a képzés különböző területein elsajátított tudást integrálni és mozgás- és táncterápiás munkájában alkalmazni. A jól összeállított portfólió segíti a hallgatót a saját tanulási folyamatára való rátekintésben. A környezete számára is lehetővé teszi az elsajátítási folyamat nyomon követését, a fejlődés értékelését a kompetenciák, a tudásszerzés, szakmai ismeretek bővülése terén.

A portfólió elkészítési folyamata

A portfólió a képzés során teljesített elméleti és gyakorlati tevékenységek reflektált összegzése, mely ennek nyomán a képzés alatt folyamatosan bővül. Elkészítése nem a képzés végén, hanem annak során folyamatosan történhet. A képzés első évétől célszerű a tervezésre, átgondolásra időt szánni. A hallgató addigi szakmai életével, későbbi szakmai terveivel kapcsolatban átgondolhatja a portfólióhoz illeszthető kérdésköröket, témákat, gyakorlati tapasztalatokat,

¹ Kimmel Magdolna - Falus Iván (2009): *A portfólió*. Oktatás-módszertani kiskönyvtár 1. Gondolat Kiadó, Budapest.

² Schüttler Tamás (2004): Hogyan lesz a tanári dossziéból pedagógiai módszer? Falus Iván és Kimmel Magdolna *A portfólió* című könyvéről. In: *Új Pedagógiai Szemle*. 54. 7-8. sz. 250-251.

kompetenciaterületeket, amelyen fejlődni szeretne. A portfólió elkészítése folyamatos, tervszerű és tudatos munkát kíván a hallgatótól a képzési folyamat során.

A portfólió tartalma, elemei

I. Bevezetés (Motivációs fejezet)

A portfólió bevezető szakaszában a hallgató röviden ismerteti személyes és szakmai motivációját, amellyel a képzésbe érkezett, s amelynek mentén jelen portfóliójának problémafelvetését meg tudja fogalmazni. Személyes és szakmai indíttatása miként illeszthető a képzés céljaihoz? A képzés során szerzett tudások, tapasztalatok, kompetenciák, attitűdök közül melyek segítették leginkább a képzést lezáró portfólió összeállítását?

II. Általános, elméleti ismereteket feldolgozó, bemutató rész

1. Problémafelvetés. Személyes kérdések megfogalmazása, amelyek a képződő saját, szakmai fejlődéséből indulnak ki, de kapcsolódnak a mozgás- és táncterápia általánosabb szakmai problémáihoz is, mint például a pszichodinamikus mozgás- és táncterápia elmélete, hatótényezőinek témája, a csoportdinamika sajátos működése, a táncterápia alkalmazási területei, emberképe. A kérdések kapcsolódhatnak egy, de akár több, a tantervben szereplő kurzushoz – a saját szakmai fejlődés szempontjából. A problémafelvetésnek tartalmaznia kell néhány releváns, megbízható szakirodalmi utalást is, amely megmutatja, hogy a portfólió írója hogyan képes összekapcsolni saját szakmai fejlődésének kérdéseit az általa feldolgozott szakmai szövegekkel.
2. A portfólió kötelező részét képezi egy, az elméleti háttérismereteket feldolgozó szemináriumi dolgozat. Nem kötelező, csak opcionális rész egy kutatási terv, illetve minikutatásról való beszámoló.

A portfólió része legalább egy, a mozgás- és táncterápiás szakember képzés során készített, a hallgató által legjobbnak ítélt, az adott kurzus oktatója által elfogadott szemináriumi dolgozat. Ezen portfólió-egység tartalmazhatja az oktató írásbeli értékelését is, valamint a hallgató arra adott reflexióit, szükség szerinti kiegészítéseit. A szemináriumi dolgozat mellett a portfólióba helyezhető a képzés keretében a hallgató által készített, a mozgás- és táncterápiás témájú kutatási terv is.

III. Szomatikus napló

Ebben a részben a képződő reflektál a szomatikus és testtudati, illetve a Lábán mozgáselemzés órákon szerzett tapasztalataira, akár reflektív napló formájában, akár mozgásban. Az utóbbi egy rövid, maximum 15 perces saját mozgás videó felvétele, amelyet elektronikusan csatol a portfólióhoz. A mozgáshoz kapcsolódjon egy rövid írásos önreflexió a portfólióban, amely integrálja a tanult testtudati módszerek, illetve a Lábán mozgáselemzés szempontjait.

IV. A hallgató szakmai gyakorlati tapasztalatainak bemutatása

1. Az első és másod év szakmai gyakorlólhelyének, és/vagy a gyakorlat keretének rövid bemutatása. A hallgató mutassa be a gyakorlati terepet biztosító intézményt, szervezetet, elemelve saját tapasztalatait, illetve a gyakorlatvezetőtől kapott információkat.

2. Reflektív napló elkészítése a saját mozgásvezetési gyakorlatról.

A portfólió ezen, lényeges szakaszában összefüggő és reflektált módon kell beszámolni a teljesített mozgásvezetési gyakorlati tevékenységekről. Az elemzés tartalmazza a szakmai gyakorlatként megvalósított mozgás- és táncterápiás alkalmak feldolgozását, támaszkodva a szupervízió kapott visszajelzésekre, valamint a „pszichodinamikus mozgásmegfigyelés és csoportvezetés” tantárgy keretében szerzett saját vezetésgyakorlási tapasztalatok reflexióját, beépítve a csoport és az oktatók visszajelzéseit is. A mellékletek tartalmazhatják a gyakorlatot vezető szakember értékelését és a hallgató arra adott reflexióit is, amennyiben az hozzáférhető.

V. Összefoglaló önreflexió

Ebben a részben a képződő reflektál arra, hogyan integrálódnak fejlődési folyamatában a képzés elméleti és gyakorlati elemei, a képzés teljes folyamata. Írhat a képzéssel szembeni elvárásainak teljesüléséről, saját szakmai fejlődéséről, jövőbeli szakmai terveiről.

Az összeállítás javasolt szempontjai

A portfólióba elhelyezendő dokumentumokkal a hallgató bemutatja a mozgás- és táncterápiás szakmai tevékenységhez szükséges kompetenciáit. Célszerű a hallgatónak úgy kiválasztani a dokumentumokat, hogy azok megfelelően tudják alátámasztani mindezt. Egy-egy ponthoz több releváns elem is választható, ha azok például a fejlődési folyamatot mutatják meg a hallgató egy tevékenysége, kompetenciája kapcsán. Fontos szem előtt tartani, hogy nem a mennyiség növelése mutatja ezt meg elsősorban, hanem az átgondolt szempontok szerinti tervezés, kiválasztás is nagy szerepet játszik benne. A portfólió tartalmazhat fotót, (ha személyt ábrázol, annak írásbeli beleegyező nyilatkozatával együtt), videó felvételt, ábrát, vagy más vizuális vagy auditív kiegészítő tartalmat is, ha az releváns, az ELTE BGGYK kutatásait elveivel összhangban. Mivel a Neptunba csak egy darab dokumentum tölthető fel, a videó vagy más melléklet csak külső tárhelyre mutató link formájában jelenhet meg a portfólióban.

A portfólió javasolt felépítése:

- Fedőlap (formai szempontjait lásd a 2. számú mellékletben, kötelező elem)
- Tartalomjegyzék (kötelező elem)
- Bevezető (a portfólió összefoglaló bemutatása, kötelező elem)
- Problémafelvetés és szakirodalmi háttér bemutatása (kötelező elem)
- Egy szemináriumi dolgozat (kötelező elem), opcionálisan kiegészítve egy kutatási tervvel
- Szomatikus napló (kötelező elem) opcionálisan kiegészítve egy saját mozgás videófelvétellel (egy külső tárhelyen elérhető videóra mutató link formájában).
- A szakmai gyakorlat és a saját mozgásvezetés tapasztalatainak bemutatása, reflektív napló elkészítése. (kötelező elem)
- Összefoglaló önreflexió

Etikai szempontok a portfólióban

- Az elemzett folyamatokban résztvevő más személyekkel kapcsolatos információk a hivatalos és teljes név, valamint a konkrét személyes adatok nélkül kerüljenek rögzítésre! (Módosított keresztnév vagy monogramok használatára sor kerülhet.)

- Ne jelenjen meg város- vagy településnév, születési dátum, illetve a konkrét foglalkozás sem!
- Ha a portfólió vagy annak bármely része etikai vétség miatt bármely bíráló által elutasításra került, akkor a hallgató csak egyszeri alkalommal nyújthat be újabb portfóliót, 5 éven belül bármely szakdolgozat/portfólió feltöltési időszakban.

A portfóliós munka tervezésekor, lebonyolításakor és az írás során az ELTE BGGYK Kutatásetikai Alapelvei

(http://www.barcsi.elte.hu/media/0b/45/8efc5b98152222446f59e50216ed8e493f3e49dff37edd4ba9c7869b10d0/BGGYK_Kutatasetikai_elvek.pdf), valamint a Magyar Mozgás és Táncterápiás Egyesület Etikai kódexe <https://mozgasterapia.net/wp-content/uploads/2017/08/MMTE-etikai-kodex.pdf> az irányadók.

A portfólió formai követelményei

Terjedelem

A szakdolgozat főszövegének terjedelme min. 30, max. 50 oldal (12.betűnagyság, 1.5 sorköz). A terjedelemben a főszövegbe illesztett táblázatok, ábrák, illetve a lábjegyzetek is beletartoznak, melyek számozottan, megfelelő címmel ellátva jelenhetnek meg a szakdolgozatban.

Főszövegen kívüli részek: fedél, tartalom- és irodalomjegyzék, mellékletek.

Általános formai követelmények és hivatkozások használata

Az általános formai követelmények és szakirodalmi hivatkozások elkészítéséhez az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar „Szakdolgozatkészítési útmutatója az irányadó ([Szakdolgozat-készítési útmutató \(elte.hu\)](http://www.barcsi.elte.hu/media/0b/45/8efc5b98152222446f59e50216ed8e493f3e49dff37edd4ba9c7869b10d0/BGGYK_Kutatasetikai_elvek.pdf)) A témához kapcsolódó hazai és nemzetközi szakirodalmi hivatkozási rendszere feleljen meg az APA VII. által elvártaknak.

Az ELTE Szervezeti és Működési Szabályzata (II. kötet Hallgatói Követelményrendszer, https://www.elte.hu/dstore/document/689/ELTE_SZMSZ_II.pdf), a Hallgatói Követelményrendszer (HKR) 69-86§-a és a Kari Különös Rész 296§-a rendelkezik a szakdolgozati portfólió készítéséről.

A plagizálással kapcsolatos érvénytelenségre vonatkozó szabályok a HKR 74/B és 296/B paragrafusaiban találhatók. A kari Tudományos és Kutatásetikai Bizottsága által jóváhagyott Útmutató az ELTE SZMSZ HKR-ben szabályozott elemein túl meghatározza a mozgás- és

táncterápiás szakember módszer-specifikus szakirányú továbbképzés keretében írandó portfólió tartalmi, formai és egyéb követelményeit, valamint tartalmazza az értékelés szempontjait.

Plágiumszabályzat

1. A hallgatókra vonatkozó jogi szabályozás

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény

ELTE SZMSZ II. kötet Hallgatói Követelményrendszer (2016. okt. 21.) 74/A.§ -
74/C. § (https://www.elte.hu/dstore/document/689/ELTE_SZMSZ_II.pdf)

Az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar Kutatásetikai Elvei
(http://www.barczi.elte.hu/media/0b/45/8efc5b98152222446f59e50216ed8e493f3e49dff37edd4ba9c7869b10d0/BGGYK_Kutatasetikai_elvek.pdf)

2. A plágium szankcionálásának rendje az ELTE Hallgatói Követelményrendszer 74/C. pontja szerint történik.
3. A portfólió beadott formájában a hallgató szellemi tulajdona, ezért annak további felhasználásáról a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény rendelkezik. Amennyiben a hallgató bárminemű visszaélést észlel szakdolgozatának vagy egyéb szellemi termékének (írásmű, fordítás, statisztikai adat, ábra stb.), mint saját szellemi tulajdonának a felhasználásával kapcsolatban, azt a Gyógypedagógiai Továbbképző Központ igazgatójánál jelezheti.

A témavezetőhöz való jelentkezés és a portfólió benyújtásának menetrendje

A folyamatos munkát a képzés kurzusain a képzés módszer-specifikus oktatói, illetve a MMTE kiképzői közül felkért konzulenssel (mentor) történő egyéni konzultációk segítik. A mentorok személye és az általuk vállalt portfólió létszám legkésőbb a képzés 2025/26-es tavaszi szemeszterének első hónapjában (februárban) kerül ismertetésre. Az oktatókkal történt egyéni egyeztetés után (február-március) az oktató által aláírt portfólió bejelentő lapot (honlapról letölthető) 2026. április 15-ig kell leadni a Tanulmányi Hivatalban. A mentor személye nem lehet azonos a PMT sajátélmény csoportvezetővel. Az elkészített portfóliót elektronikus formában kell benyújtani a Neptun Tanulmányok/Szakdolgozat, szakdolgozat jelentkezés felületére. A portfólió elemeit egy db pdf fájlba kell összefűzni. A fájl megnevezése: hallgató neve_portfólió SZTMTT_20xx.

A portfólió benyújtásának határideje: 2027. május 10, az őszi félévben november 2.

A portfólió formai és tartalmi értékelésének bírálati szempontsora

A szakfelelős által kijelölt bíráló (opponens) és a portfólió mentora (konzulens) külön-külön készít írásos véleményt a portfólióról. Több mentor esetén egy bírálat készül a mentorok megállapodása alapján. Legkésőbb egy héttel a portfólió védés napja előtt az írásos vélemény(ek)et fel kell tölteni a Neptun Rendszerbe, amelyek a dolgozat szöveges értékelése mellett tartalmazzák a javasolt érdemjegyet és azt is, hogy a portfólió védésre bocsátható-e. A vélemények másolatát, valamint a védés jegyzőkönyvét a védés, ill. a záróvizsga után kell leadni a Tanulmányi Hivatalban.

A portfólió ötfokozatú minősítésére a mentor és a bíráló külön tesz javaslatot. Ha a két bíráló véleménye csak 1 érdemjegyben különbözik, de az egyik érdemjegy elégtelen, akkor a hallgató nem bocsátható védésre. Ha a két bírálat között 2 érdemjegy vagy nagyobb különbség van, akkor 3. bíráló személyt kell felkérni. Ha az egyik érdemjegy elégtelen és a 3. bíráló személy az elégtelen osztályzatot megerősíti, akkor a hallgató nem bocsátható védésre. Sikertelen (elégtelen) vagy a HKR 74/C. § (1) bekezdése alapján értékelhetetlen (megtagadott minősítésű) szakdolgozat átdolgozása vagy új szakdolgozat készítése csak egy alkalommal lehetséges.

A portfólió értékelése és védése

A benyújtott portfólió értékelése és védése a záróvizsga részeként történik.

A portfólió értékelésének szempontjai

- a szakmai fejlődés bemutatásának megalapozottsága, a felvetett problémák relevanciája
- a releváns szakirodalmak ismerete, reflektálása,
- szakszerű és korszerű fogalomhasználat
- pszichodinamikus reflexiós készség megmutatkozása
- csoportdinamikai tudatosság megjelenése
- testtudati érzékenység, reflektivitás megjelenése

- az összeállított munkában az egyes elemek kidolgozottságának színvonala a válogatás és lényegkiemelés tudatossága, szakmai megalapozottsága, a portfólió koherenciája
- a portfólió stílusa, formai kritériumoknak való megfelelése, szakszerű hivatkozási rend
- a mozgás- és táncterápiás szakember kompetenciáinak, önreflexiós készségének megjelenése.

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM, BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR
PORTFÓLIÓ BÍRÁLAT

Mozgás- és táncterápiás szakember módszer-specifikus szakirányú továbbképzés

A portfólió készítője: _____

A dolgozat címe: _____

A dolgozat mentora: _____

A dolgozat bírálója: _____

Az alábbi bírálatot a témavezető (mentor) /bíró (opponens) készítette. (A megfelelő rész aláhúzendő).

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI	Adható pontszám	Elért pontszám
a szakmai fejlődés bemutatásának megalapozottsága, a felvetett problémák relevanciája	0-10	
a releváns szakirodalmak ismerete, reflektálása	0-10	
szakszerű és korszerű fogalomhasználat	0-10	
pszichodinamikus reflexiós készség megmutatkozása	0-10	
csoportdinamikai tudatosság megjelenése	0-10	
testtudati érzékenység, reflektivitás megjelenése	0-10	
- az összeállított munkában az egyes elemek kidolgozottságának színvonala	0-10	
a válogatás és lényegkiemelés tudatossága, szakmai megalapozottsága, a portfólió koherenciája	0-10	
a portfólió stílusa, formai kritériumoknak való megfelelése, szakszerű hivatkozási rend	0-10	
a mozgás- és táncterápiás szakember kompetenciáinak, önreflexiós készségének megjelenése	0-10	

Minősítési ponthatárok: 0-50 pont elégtelen (1); 51-62 pont elégséges (2); 63-75 pont közepes (3);
76 - 89 pont jó (4); 90-100 pont jeles (5)

Javasolt érdemjegy (szöveggel és számmal):.....

A dolgozat összefoglaló szöveges értékelése:

[illegible]

A védés során megtárgyalni ajánlott kérdés(ek):

1.....

Nyilatkozat a portfólió titkosított mellékleteiről:

A dolgozat mellékletét képező képi- videó vagy hanganyagot tartalmazó fájlokat csak és kizárólag a bíráló elkészítésének idejére kaptam kézhez. A tartalmát semmilyen formában nem teszem nyilvánossá, illetve nem használom fel a későbbiekben. A bíráló elkészítése után törlöm az elektronikus formában megküldött fájlokat.

Kelt:.....

.....

Mentor/Bíráló aláírása

Az Útmutatóban nem szabályozott kérdésekben az ELTE SZMSZ HKR Általános rész és a Kari Különös Rész rendelkezéseit kell alkalmazni.

Ez az Útmutató a 2025/26-as tanévben megkezdett szakdolgozat készítési folyamatokra érvényes.